

РЕШЕНИЕ

№ 33845

гр. София, 30.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в
публично заседание на 27.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **12092** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.).
Образувано е по жалба на адв. Р. Р., като пълномощник на А. И. А. от [населено място], област П., срещу РЕШЕНИЕ №239/03.09.2025г. на Комисията за защита от дискриминация, Петчленен разширен заседателен състав (КЗД или Комисията) и във вр. с Определение №11558/17.11.2025г. на Върховния административен съд, състав на Пето отделение по адм. дело №10775/2025г. С оспорвания административен акт, на основание чл.65 ЗЗДискр. решаващият състав на Комисията: 1) **УСТАНОВЯВА** по отношение на Б. В. Л., че А. А., в качеството му на председател на Пенсионерски клуб (ПК) „Н. М.“, е осъществил пряка дискриминация по чл.4, ал.2 във вр. с ал.1 ЗЗДискр. по „политическа принадлежност“, „увреждане“, „възраст“ и „убеждение“.; 2) **УСТАНОВЯВА** по отношение на Б. В. Л., че М. К. – в качеството му на заместник-председател и кмет на [населено място], не е осъществил пряка дискриминация по чл.4, ал.2 във вр. с ал.1 ЗЗДискр. по „политическа принадлежност“, „увреждане“, „възраст“ и „убеждение“.; 3) **ДАВА ПРЕПОРЪКА** на основание чл.47, т.6 ЗЗДискр. на А. А. – в качеството му на председател на ПК „Н. М.“ занапред да се въздържа от изявления по адрес на Б. В. Л. основани на защитени признаци по чл.4, ал.1 ЗЗДискр. и водещи до осуетяване а правото му на участие в обществения живот чрез сдружаване.; 4) **НАЛАГА**, на основание чл.80, ал.2 във вр. с ал.4 ЗЗДискр., на А. А. – в качеството му на председател на ПК „Н. М.“, административно наказание „глоба“ в размер на 250 (двеста и петдесет) лева.

В жалбата са изложени доводи за недействителност на оспорваното Решение, В ЧАСТТА по т.1, т.3 и т.4, от които може да се направи извод, че се претендира несъответствие на

административния акт с материалния и процесуалния закон. Жалбоподателят поддържа, че решението Б. Л. да не бъде приет за член на Пенсионерския клуб в [населено място] е взето от Общото събрание (ОС), а не от неговия председател. На това основание оспорва извода на Комисията, че той е осъществил спрямо Л. пряка дискриминация по защитените признаци „политическа принадлежност“, „увреждане“, „възраст“ и „убеждение“. Смята, че в производството пред КЗД не са били събрани доказателства, че той, в качеството му на председател на пенсионерския клуб, е повлиял върху решението на останалите членове на ОС и на това основание определя изводите на Комисията за произволни. Оспорва извода на решаващия състав, че той е председател на пенсионерския клуб в [населено място] и твърди, че никога не е бил избран на тази позиция. Сочи, че според Наредбата за организацията, финансирането и дейността на клубовете за пенсионери на Общинския съвет в [населено място] органи на управление на пенсионерските клубове са Общото събрание, Клубният и Контролният съвети. Релевира доводи, че причините за отказа Л. да бъде приет за член на ПК са свързани с негови изявления и действия насочени срещу клуба и жителите на селото, а не със защитени признаци. Лично и чрез процесуалния си представител адв. Р. Р. моли съда да отмени, в оспорваните му части по т., т. 1, 3 и 4 Решение №239/2025г. и да осъди ответника да му възстанови сторените разноски по водене на делото, съгласно представения списък. Доводи за незаконосъобразност на административния акт излага и в допълнително представени писмени бележки по същество на спора.

Ответникът – КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ, представлявана от председателя, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Х. М. поддържа, че оспорваният акт е законосъобразен и не са налице сочените основания за отмяна. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Заинтересованата страна - Б. В. Л., редовно уведомен за образуваното съдебно производство, не се явява и не се представляват по делото. В молби от 23.02.2026г. и от 12.03.2026г. и в Становище от 23.03.2026г. излага доводи за неоснователност на жалбата срещу Решение №239/2025г. и моли съда да я отхвърли. Доводи за законосъобразност на административния акт, в оспорваната му част, излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано по жалба вх. №44-00-4424/20.12.2023г. Заинтересованата страна Б. Л. е сезирал КЗД с искане да установи била ли е осъществена спрямо него дискриминация по защитени признаци „политическа принадлежност“, „възраст“, „лично положение“ и „убеждения“ от страна на ПК „Н. М.“ и да постанови преустановяване на нарушението до установяване на положение на равно третиране, както и да наложи предвидените в закона санкции. В жалбата са изложени следните твърдения: От м. април 2021г. Л. е инвалидизиран поради общо заболяване, като първоначално са му били определени 50% трайно намалена работоспособност (ТНР), а впоследствие през 2023г. - 75% ТНР. Въз основа на Експертните решения на Териториалната експертна лекарска комисия (ЕР, ТЕЛК) Л. подал 3 молби за членство в ПК „Н. М.“ в [населено място], но не е получил писмен отговор и обяснение какви са причините за отказа да стане член на клуба. В разговор със заместник – председателя на ПК „Н. М.“, който е и кмет на [населено място], повдигнал въпроса защо след като е подал 3 молби, не го приемат за член на клуба. Последният му отговорил, че на проведеното на

05.12.2023г. ОС Лазаров отново не е бил приет за член на ПК „Н. М.“ и причината за това е различната му политическа принадлежност, младата му възраст и фактът, че през годините е критикувал ръководството на пенсионерския клуб за начина по който се изразходва общинската субсидия. След като бил сигнализиран от Л. кметът на [община] дал на председателя на пенсионерския клуб указания да се спазва Наредбата за организацията, финансирането и дейността на клубовете за пенсионери, но и това не дало резултат.

В отговор на указания, дадени от Комисията (Уведомления с изх. №44-00-5/02.01.2024г., изх. №44-00-227/23.01.2024г., изх. №44-00-352/30.01.2024г.) Л. е представил допълнения към жалбата според които: а) срещу него е осъществена множествена дискриминация от ПК „Н. М.“, в лицето на председателя А. А.; б) Л. Н. и А. А. са били по-благоприятно третирани, тъй като са пенсионери с решения на ТЕЛК и са били приети за членове на пенсионерския клуб в [населено място]; в) във връзка с убежденията си е подавал сигнали до полицията, че въпреки забраната, председателят и заместник-председателят на клуба са допускали политическа агитация чрез залепване на плакати с преференции за определен кандидат за народен представител и са организирали екскурзии за лица, които не са членове на клуба, но гласуват за определена политическа сила. В молба от 24.01.2024г. (вх. №44-00-233) подателят на жалбата е заявил отказ от защитения признак „лично положение“.

След определяне на докладчик на решаващия състав, е изпълнена процедурата по проучване на преписката и събиране на доказателства, необходими за изясняване на спорните факти и обстоятелства. В хода на това производство са представени писмени становища и писмени доказателства от кмета на [община] (вх. №16-15-450/11.06.2024г.); кмета на [населено място] (вх. №16-15-452/12.06.2024г.); А. А. (вх. №14-30-128/25.07.2024г.). Процедурата по събиране и проучване на доказателства е приключила с Доклад - заключение на докладчика по преписката. На 26.11.2024г. и на 26.02.2025г. са проведени открити заседания за които подателят на жалбата и ответниците са били своевременно, редовно уведомени. Приети са били писмени доказателства.

С Разпореждане №692/09.06.2025г. на председателя на КЗД е отменено предходното Разпореждане с №76/07.02.2024г. и е определен нов Петчленен разширен заседателен състав по преписката с №24/2024г. След уведомяване на страните е проведено открито заседание на 19.06.2025г. с участие на подателя на жалбата Б. Л.. При липса на искания за събиране на доказателства решаващият състав е приел случая за изяснен от фактическа страна. Въз основа на събраните в производството доказателства и становищата на страните е постановено процесното Решение №239/03.09.2025г. с което е приключило производството пред Комисията.

За изясняване на спорните факти по делото са събрани гласни доказателства. Съдът кредитира показанията на свидетелите М. И. К. и Л. З. Н., като логични, последователни и основани на преки техни впечатления.

Свидетелят К. разказва, че е член на ПК „Н. М.“ в [населено място]. Познава жалбоподателя А., както и заинтересованата страна Б. Л., който е жител на селото от 2017г. Не знае между тях двамата да има някакви особени взаимоотношения или да са имали пререкания. Не е чувал и не знае А. да е агитирал други лица Л. да не бъде приет за член на пенсионерския клуб. Свидетелят лично е участвал при вземането на решението и е гласувал против приемането на Б. Л., тъй като го смята за конфликтна личност. Т. мнение е изградил след като преди години от пенсионерския клуб била организирана екскурзия до С. и Л. подал жалба, че екскурзията е била платена от определено политическо лице. В резултат на жалбата била извършена проверка и всички лица - участвали в екскурзията, трябвало да дават обяснения дали са платили лично или някой друг е сторил това. Не се е интересувал и не знае каква е политическата принадлежност на Б. Л., последният не я е афиширал пред него и не знае да го е правил пред други лица. Не е виждал Л.

да лепи агитационни материали в селото. Не може с точност да каже какви мнения са били изказани на ОС относно приемането на Л. за член, но си спомня, че всички присъстващи са гласували „против“. Самият той публично не е изразявал становище. Действията на председателя на клуба А. А. се изразявали единствено в това да представи молбата на Б. Л. за членство. Предполага, че в клуба членуват и лица, които не са придобили право на пенсия по възраст, но са инвалиди, тъй като самият клуб е на пенсионери и инвалиди, но не знае да има членове, които не отговарят на нито едно от тези условия.

Свидетелката Н. разказва, че членува в ПК „Н. М.“ повече от 10 години. Познава както жалбоподателя А., така и заинтересованата страна Б. Л.. Смята, че те двамата се познават бегло и не е чувала да са се карали. Мисли, че Л. не е приеман в клуба, тъй като хората в селото не го обичат заради това, че предизвиква дразги и разпавии. Не е присъствала лично Л. да твърди, че ще закрие пенсионерския клуб, но е чувала за такива негови изявления от други членове. Лично тя е гласувала против приемането на Л. за член на ПК „Н. М.“, защото не ѝ е приятен. Впечатленията ѝ за него са от разказите на други лица, които посещават клуба и разказват, че той постоянно се заяжда за нещо. Твърди, че по време на заседанието А. не е агитирал срещу приемането на Л. в клуба, а единствено е предложил да бъде разгледано заявлението му за членство. Не знае каква е политическата принадлежност на Л., нито дали е лепил агитационни материали на сградата на кметството или на друго място в селото. Не е чувала А. да прави изявления против членството на Л. в ПК „Н. М.“.

За установяване на релевантните за спора факти и обстоятелства по делото са приети относими писмени доказателства, които съдът ще обсъди при формиране на правните изводи: Наредба за организацията, финансирането и дейността на клубовете за пенсионери и лица с увреждания на територията на [община]; Правилник за вътрешния ред на Клуба на пенсионера „Н. М.“, [населено място] от 29.08.2021г.; Писмо до кмета на [населено място] (без дата); Книга приход – разход с начало от 2017г. до м. декември 2021г.; ЕР на ТЕЛК №90939 от заседание №47/08.03.2023г.; Писмо – отговор от кмета на [населено място] по преписка №24/2024г.; Писмо от кмета на [населено място] с изх. №СД-3102-(1)/23.11.2023г.; Протокол от събрание на ПК „Н. М.“ от 05.12.2023г.; Писмо от кмета на [населено място] с изх. №РД-1087-(1)/18.12.2023г.; Писмо до кмета на [населено място] с вх. №РД-1087-(2)/21.12.2023г.; Протокол №18/20.08.2021г. на ОС на членовете на ПК „Н. М.“; Становище от кмета на [населено място] по преписка №24/2024г.; Обяснение по жалбата на Б. Л. с вх. №14-30-128/25.07.2024г.

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл.68 3ЗДискр. Подадена е в преклузивния срок за оспорване, от активно легитимирано лице – адресат на акта.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт, на всички основания за законосъобразност, съдът достига до следните изводи:

Решение №239/03.09.2025г. е постановено от компетентен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.47 3ЗДискр. В съответствие с чл.48, ал.3 във вр. с чл.54 3ЗДискр. решаващият състав на КЗД е определен с Разпореждания на председателя №76/07.02.2024г. и №692/09.06.2025г.

Актът е в предписаната от закона форма и при издаването му не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, установени в чл.50 – чл.70 3ЗДискр.:

Съдът приема, че процесното Решение противоречи на приложимите материалноправни норми и е в несъответствие с целта на закона, формулирана в чл.2 3ЗДискр. - осигуряване на всяко лице на

равенство пред закона, равенство в третирането и във възможностите за участие в обществения живот и ефективна защита срещу всички форми на дискриминация.

С императивната разпоредба на чл.4, ал.1 ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на ал.2 на същата норма пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал.1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства.

От анализа на цитираните норми съдът обосновава извод, че не всяко неблагоприятно третиране представлява дискриминация, а само онова, което е осъществено поради обективно наличие на един или повече защитени признаци. Липсата на защитен признак означава, че дори и да има различно, неравно третиране то не е дискриминация по смисъла на този закон. Фактическият състав на пряката дискриминация включва следните елементи: 1) по-неблагоприятно третиране на едно лице в сравнение с други лица, в сравнима, сходна ситуация; 2) неблагоприятното третиране е основано на един или повече защитени признаци у дискриминираното лице и 3) причинна връзка между неблагоприятното третиране и защитения признак – т.е. единствената или основната причина за осъществяване на по-неблагоприятно третиране на едно лице в сравнима ситуация да е именно обективното наличие у това лице на някой от защитените признаци.

Разпоредбата на чл.9 ЗЗДискр. изрично установява разпределението на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация, като страната, която твърди, че е дискриминирана следва да представи факти, въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че е налице дискриминация, едва след което ответната страна трябва да докаже, че принципът на равно третиране не е нарушен.

В случая няма спор между страните, че Б. Л. - подател на жалбата до КЗД, е лице с увреждания и трайно намалена работоспособност 75%. Това обстоятелство е установено и с приетото и неоспорено по делото ЕР на ТЕЛК №90939/08.03.2023г. Не е спорен и въпросът, че към релевантния период – м. декември 2023г., Л. не е бил в пенсионна възраст и не е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Установява се с приетите писмени доказателства, че към датата на решението на ОС на ПК „Н. М.“ – 05.12.2023г., Л. е имал навършени 40 (четиридесет) години. От приетото и неоспорено по делото електронно писмо от 13.04.2024г. (именувано Членство в ПП) от адрес: [електронна поща] до [електронна поща], може да се направи извод, че в релевантния период към м. декември 2023г., подателят на жалбата Б. Л. е бил член на политическа партия (ПП) „Продължаваме промяната“ (л.126, гръб).

При това, обоснован със събраните в административното производство доказателства е изводът на решаващия състав на Комисията, че по отношение на подателя на жалбата Б. Л. са били налице защитените от закона признаци: „увреждане“, „възраст“ и „политическа принадлежност“.

Макар и многословни, от мотивите на административния акт не става ясно какво КЗД е възприела като наличен у подателя на жалбата Л. защитен признак „убеждения“. В обстоятелствената част на оспорваното Решение (стр.7, 2^{-ри} абзац) е прието следното: „Ключово значение в настоящия случай има признакът „убеждение“, тъй като причинната връзка с него по най-ясен начин се илюстрира с констатациите на председателя от

проведеното на 05.12.2023г. открито заседание, който заключава "Изказаха се четирима от присъстващите, като всички бяха против приемането му **заради неговите писаници срещу клуба и членовете му.**", без обаче това да е скрепено с доказателства. Това изказване показва нагласата на А. А. срещу Б. Л. и е пряк израз на причината и мотивите за недопускането му до членство в ПК „Н. М.“, в което председателят има основно значение. От друга страна признакът „убеждение“ жалбоподателят черпи от изразеното несъгласие с разпространението на агитационни материали в помещения свързани с дейността на клуба, което впрочем е и изрично забранено....". И още: „Налице е разлика между политическите възгледи на страните по преписката, която винаги е предпоставка за антагонизъм що се отнася до разпространението на техните идеи посредством агитационни материали. И докато политическата принадлежност подлежи на доказване в конкретния случай с анализ на доказателствата, важно е да бъде казано, че убежденията на Б. Л., включващи гражданската му позиция се установяват и по пътя на активния начин, по който отстоява своята теза, в това число чрез сезиране на кмета на [община].....".

При това за съда остава напълно неясно какво всъщност в конкретния случай решаващият състав е възприел като „убеждения“ на Л., които да попадат в обхвата на закрилата от дискриминация. Според настоящия решаващ състав на съда защитеният признак "убеждения" отразява личната за даден човек система от ценности - философска, морална, етична. Признакът „убеждения“ предполага наличието и отстояването на лична позиция по значими теми от обществен, политически, икономически характер, свързани с екологията, етиката, морала, философията. Пример за „убеждения“ по смисъла на чл.4, ал.1 ЗЗДискр. могат да бъдат каузи свързани със защита на природата, пацифизъм или обратно милитаризъм, вегетарианство, подкрепа за определена икономическа доктрина. Както в хода на административното, така и в съдебното производство не са посочени факти от които да се направи обоснован извод, че подателят на жалбата Б. Л. е имал и е манифестирал и отстоявал пред общността някаква лична позиция по значими теми. Само по себе си изразяването на мнения и несъгласия във връзка с организирането на изборния процес не е израз на „убеждения“ по смисъла на закона, още по-малко израз на „убеждения“ е оплакванията срещу членове на клуба.

Съдът приема за доказано по делото и наличието на „неблагоприятно третиране“ на подателя на жалбата Б. Л.. Според определението, дадено в §1, т.7 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЗДискр. "неблагоприятно третиране" е всеки акт, действие или бездействие, *което пряко или непряко засяга права или законни интереси*. Несъмнено в случая чрез отказа на ОС, изразен в решението от 05.12.2023г., е засегнат законният интерес на Л. да стане пълноправен член на ПК „Н. М.“.

Съдът намира обаче, че е произволен и неподкрепен със събраните доказателства изводът на решаващия състав на КЗД за наличие на причинна връзка между неблагоприятното третиране и защитените признаци „увреждане“, „възраст“, „политическа принадлежност“ и „убеждения“. На първо място следва да се отбележи, че самото сдружение ПК „Н. М.“ се състои изцяло от хора, отличаващи се със защитените признаци „увреждане“ и „възраст“ и при сравнението с тях следва да установи, че конкретното увреждане на подателя на жалбата Л. или конкретната му възраст са единствената или главната причина той да не бъде приет за член на клуба. Действително довод свързан с възрастта му (много малка в сравнение с останалите

членове) е бил наведен в първоначалната жалба, но освен това твърдение липсват каквито и да е индикации, че именно това е причината за отказа. Освен това, както е посочено и в жалбата, източникът на информация за мотивите за отказа е бил кметът на [населено място] К., а не настоящият жалбоподател и председател на Клубния съвет на ПК „Н. М.“ - А. А.. От многословните и доста объркани мотиви на оспорваното Решение по никакъв начин не става ясно в какво се изразява дискриминационното поведение на А. и кои негови действия или бездействие решаващият състав на Комисията свързва с неблагоприятното третиране на Л. и още повече от къде извежда причинната връзка между това нежелано третиране и защитените признаци. Доказателствата събрани в административното производство по никакъв начин не сочат на извод, че в качеството му на председател на Клубния съвет А. е могъл и е упражнил влияние върху членовете на клуба довело до решението за отказ Б. Л. да бъде приет за член, а още по-малко, че причина за това е политическата принадлежност на последния, неговата възраст или увреждане. Както беше отбелязано изводите на Комисията в този смисъл са напълно произволни. Следва да се отбележи, че тези изводи съдът намира за опровергани и със събраните гласни доказателства. И двамата свидетели сочат като основание за отказа а членство на Л. негови личностни характеристики и нрава му, а не наличието у него на някой от защитените от закона признаци и едновременно с това отричат жалбоподателят А. А. да е повлиял или да се е опитал да повлияе на личното им решение или на това на останалите членове на ОС. Освен това, видно е от Протокола от ОС на ПК „Н. М.“ от 05.12.2023г., че изречението “Изказаха се четирима от присъстващите, като всички бяха против приемането му заради неговите писаници срещу клуба и членовете му.” е в обобщение на дебата и изказванията по заявлението за членство на Л., а не изказване на А. А., което да показва нагласата му срещу Б. Л. и да е израз на причината и мотивите за недопускането му до членство в ПК „Н. М.“, какъвто несъстоятелен извод е обосновал решаващият състав.

По изложените доводи съдът приема, че в оспорваната му част по т.1, т.3 и т.4, Решение №239/03.09.2025г. е незаконосъобразно и като такова следва да бъде отменено.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя се дължат разноски в размер на 772 (седемстотин седемдесет и две) евро за адвокатско възнаграждение и за държавна такса, съгласно представения списък и доказателства за извършването им.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №239/03.09.2025г. на Комисията за защита от дискриминация, Петчленен разширен заседателен състав, В ЧАСТТА по т.1, т.3 и т.4.

ОСЪЖДА Комисията за защита от дискриминация, представлявана от председателя, с адрес: 1125 С., [улица], да заплати на А. И. А., ЕГН [ЕГН], сумата 772 (седемстотин седемдесет и две) евро – разноски по адм. дело №12092/2025г.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова